

Osterøy kontrollutval

Møteprotokoll

Møtedato: 31.08.2020, kl. 12.00 – 15.00
Stad: Heradsstyresalen, Kommunehuset
Tilstade: Margrethe Riple Ådland (nestleiar),
Ann Christin Reigstad (medlem), Ole Johannes Mjøs (medlem)
og Jon Daltveit (medlem)
Forfall: Kato Melchersen (leiar)
Innkalla: Rådmann Ingvild Hjelmtveit (t.o.m. sak 41/20) og økonomisjef Øyvind
Johannesen
Frå revisjonen: Revisjonssjef Janne Eraker og forvaltningsrevisor Ragnhild K. Høyland,
Nordhordland Revisjon IKS
Sekretær: Tonje Husum Aarland, Nordhordland Utviklingsselskap IKS

36/20 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksopplysingar:

Innkalling og sakliste til møte vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 31. august 2020 er godkjent.

Behandling i møte:

Innkalling og sakliste vert godkjent.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste.

37/20 Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte

Saksvedlegg:

Møteprotokoll frå møtet 08.06.2020 (vedlegg 1)

Saksopplysingar:

Møteprotokollen frå førre møtet i kontrollutvalet 08.06.2020 vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 8. juni 2020 er godkjent slik den ligg føre.

Behandling i møte:

Ingen kommentarar til møteprotokollen.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner møteprotokoll frå førre møte.

38/20 Skriv og meldingar

Saksopplysingar:

Ingen skriv og meldingar til møtet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Ingen skriv og meldingar til møtet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering.

39/20 Aktuelt i Osterøy kommune

Saksvedlegg:

Vert delt ut i møtet.

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet har stilt spørsmål angående Håvratunet, og vil få ein tilbakemelding til dette møtet.

Rådmann vil også gje ei orientering om status for Telemarksforsking sitt arbeid i Osterøy kommune.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Rådmann Ingvild Hjelmtveit orienterte om Telemarksforsking sin rapport og peika mellom anna på:

- Det er få forslag til endringar i organisasjonen
- Det er få område med moglegheit for å spare
- Kommunen manglar noko kompetanse som er utfordrande å få tak i
- Interkommunale samarbeid er ein måte å få på plass fagmiljø
- Lokalt næringsliv vert peika på i rapporten som positiv i kommunen
- Det har vore kort tid til å utarbeiding av analyserapporten og koronasituasjonen har gjort det meir utfordrande

Det vart vidare orientert om;

- Håvratunet og overføring av ressursane
- Situasjonen med korona og beredskapsløysingar over tid, som sengepost og fordeling av oppgåver
- Digitalisering av system for testing av koronasmitte
- Kommunen har søkt om kompensasjon mtp. utgifter med korona, og har hatt om lag 8 mill. kr i utgifter knytt til korona.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

40/20 Årsmelding og rekneskap Osterøy kommune 2019 Saksvedlegg:

Revisjonsmelding og revisjonsrapport nr. 18, Nordhordland Revisjon IKS
Årsmelding og årsrekneskap 2019, Osterøy kommune

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 23-2 a) sjå til at kommunen sitt rekneskap vert revidert på ein betryggande måte. Revisor sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon vert omtala nærare i kommunelova kapittel 24, og seier mellom anna at revisor skal vurdere om årsrekneskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalet uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet innstiller til vedtak. Kontrollutvalet skal vidare påsjå at dei punkta rekneskapsrevisor peikar på vert retta eller følgt opp, jf. § 3.

Osterøy kommune er medeigar av Nordhordland Revisjon IKS som har revidert og levert revisjonsmelding og revisjonsrapport for 2019.

Framlegg til uttale vert sendt frå sekretariatet til kontrollutvalet for intern gjennomgang. Den vedtekne uttalen vil komme fram av endeleg vedtak i kontrollutvalet og ettersendes til formannskapet og kommunestyret. Administrasjonen vil i møtet legge fram årsrekneskapen og årsmeldinga for 2019 og revisjonen gjennomgår sine merknader frå revisjonsmeldinga og revisjonsrapporten.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek framlegg til innstilling.

Behandling i møte:

Økonomisjef Øyvind Johannesen gjennomgjekk nøkkeltala i årsrekneskapen. Det er særleg Helse, omsorg og sosial som har hatt meirforbruk i 2019. Dette skuldast mellom anna auka tenestebehov til innbyggjarar og det er utfordrande å få ned driftsutgiftene.

Det var spørsmål kring note 2 om pensjon og gamle årstal som står der, note 11 om forlik kring eit investeringsprosjekt og avvik i investeringsrekneskapen. Det vart peika på behov for auka oppfølging kring prosjektrekneskap og rapportering.

Revisjonssjef Janne Eraker gjennomgjekk kommentarane i nummerert brev nr. 18 som gjev ei oppsummering av revisjonen av årsrekneskapen. Det vart mellom anna peika på likvidar utanfor rekneskapen. Rutinar for avstemming av lønsområdet er tatt opp i tidlegare. Fordringar er viktig å få på plass – dette er krav kommunen har rett på. Oppdatering av vedtak knytt til ressurskrevjande brukarar vert trekt fram av revisor som særleg viktig å følgje opp og sikre løpande oppdatering for at timetalet samsvarar med kva som vert innrapportert til Helsedirektoratet. Revisor peika mellom anna vidare på rekneskapsoppstillingar og råd om å vere konsekvent og nytte dei obligatoriske skjema, samt rutinar for rekneskapsavslutninga.

Det vert elles trekt fram at det er god kompetanse på økonomiområdet i kommunen, men at det er behov for å utarbeide betre rutinar og gjennomgang av kommenterte område. Det er også rom for digitalisering/automatisering av enkelte rutinar. Årsmeldinga er omfattande slik den er i dag, og gjev meir informasjon enn det som er kravet i lova. Frå rekneskapsåret 2020 vert revisjonen utvida til å gjelde heile årsmeldinga.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet har handsama årsrekneskapen for Osterøy kommune for 2019. Saman med årsrekneskapen låg føre årsmeldinga frå rådmannen, samt revisjonsmelding for 2019 og revisjonsrapport nr. 18.

Med tilvising til det som her er nemnd gjev kontrollutvalet slik uttale til heradsstyret om Osterøy kommune sin årsrekneskap for 2019:

Kommentarar til årsrekneskapen og årsmeldinga

Osterøy kommune er inne i ein svært krevjande situasjon økonomisk. Det er difor heilt avgjerande at kommunen har god økonomisk kontroll og får rapportert det på ein oversikteleg og god måte. Rekneskapen og årsmeldinga for 2019 som kontrollutvalet har fått tilsendt har ein utforming som gjer at den er krevjande å lese. Kontrollutvalet vil mellom anna peike på:

- Nokon av tabellane i rekneskapen har midtstilt tekst
- Sideskifta for tabellane kjem ikkje på ein naturleg plassering
- Minustal i rekneskapen er plassert heilt til venstre i tabellen som gjer dei vanskelege å lese
- Årsmeldinga har mange skrivefeil med stor variasjon i språket

Kontrollutvalet meiner årsmeldinga og rekneskapen må få ein utforming som gjer den lettare å lese og den må vere presis og språkleg riktig. Dette er rådmann sin viktigaste rapportering til heradsstyret.

I og med at økonomien til Osterøy er svært krevjande, så meiner kontrollutvalet at avvika i forhold til budsjett burde vore forklart meir systematisk og samlande i årsmeldinga. I årsmeldinga er driftsavvika forklart slik i økonomidelen:

Driftsavvik fordelt på rammeområda

Meirforbruk på mange sektorar, men størst avvik på sektor for Helse, omsorg og sosial (HOS) både i prosent og i kroner. Auken skyldes hovudsakeleg ei stor auke i lovpålagde tenester. Oppvekst har og ei stor euke og mykje av auken her gjeld auke i barnevernstenester. Samfunnsutvikling har som einaste sektor mindreforbruk. Sjå meir utfyllande kommentarar om avvika og drifta på kvar sektor under sektorkapitla.

Rådmann og stab
Oppvekst, undervisning og kultur
Helse, omsorg og sosial
Samfunnsutvikling

Felles IKT er i hovudsak saldert med mva-kompensasjoninntekt ført på Sentrale postar.
Frå starten av 2020 er IKTNH skilt ut i eiga selskap og Osterøy kommune er ikkje lengre vere verretskommune for denne tenesten.

Etter kontrollutvalet sin meining kunne avvika til skjema 1A og 1B vore forklart her på ein meir systematisk og god måte. No må ein gå gjennom heile årsmeldinga for å få fram den totale forklaringa til avvika og ein får ikkje fram heilskapen på ein god måte.

Kontrollutvalet er uroleg når kommunen sitt rekneskap vert avlagt lenge etter dei fristane som gjeld. Det gjer det vanskeleg for kommunen å ha ein god kontroll på økonomien. I årsmeldinga under økonomi er det ikkje nemnt noko om tidsfristar og ferdigstilling av rekneskapen innan frist, sjå rapportering om fokusområde for økonomi.

Kontrollutvalet vil vidare peike på følgjande:

- Netto driftsresultat
I 2019 er netto driftsresultat minus 7,1 mill kr, det er om lag minus 1 %. Det burde vore på om lag 1,75 % (12 mill kr), ein forbetring på 19 mill kr. I 2018 var det eit positivt netto driftsresultat på 20,9 mill kr, som skuldast mellom anna ekstra inntekter frå havbruksfondet. Det er grunn til å merke seg at inntektene i 2019 har auka med 0,7 %, mens driftsutgiftene har auka med 4,7 %.
- Avvik i høve budsjett – skjema 1A og 1B (drift)
I forskrift om årsrekneskap og årsmelding § 10 er det eit krav at vesentlege avvik i utgifter i høve til budsjett skal gjerast greie for. Avvika mellom budsjett og rekneskap er omtala i årsmeldinga, men det kunne vore ei heilskapeleg vurdering, som kommentert over. Der er meirforbruk innan dei fleste sektorane, men størst er meirforbruket innanfor sektorane Oppvekst og Helse, omsorg og sosial. Det var i justert budsjett satt av 449,2 mill kr, mens rekneskapen viser eit forbruk på 463,3 mill kr – eit meirforbruk på 14,1 mill kr.

Tenesteområda i mill kr og meirforbruk i høve til budsjett:

	Rekneskap 2019	Justert budsjett 2019	Rekneskap 2018	Meirforbruk 2019
Rådmannen og stabsseksjonar	42	41	41	1
Felles IKT	7	5	7	2
Oppvekst, undervisning og kultur	205	199	190	7
Helse, omsorg og sosial	198	188	183	10
Samfunnsutvikling	38	40	35	-2
Sentrale poster	-27	-24	-22	-3
Sum	463	449	433	14

- Avvik i høve budsjett – skjema 2A og 2B (investeringar)
I investeringsrekneskapen er det avvik i høve justert budsjett. Samla investering i anleggsmidlar vart 85,9 mill. kr, og investeringsrekneskapen er avslutta/saldert i balanse. Investeringsrekneskapen er nærare omtala i årsmeldinga på side 13 og 14.
- Omtale av likestilling og etikk i årsmelding
Kommuneloven § 48 nr 5 seier at årsmeldinga skal gjere greie for den faktiske tilstanden for likestilling i kommunen, arbeidet med å sikre betryggande kontroll og høg etisk standard. Desse er omtala i årsmeldinga s. 21-25.

Revisjon

Nordhordland Revisjon IKS har konkludert med at årsrekneskapen er gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen er 31. desember 2019, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Revisjonen av årsrekneskapen er tilfredsstillande utført etter kontrollutvalet si vurdering. Revisjonen er gjennomført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Det er også gjennomført interimrevisjon gjennom året, og på utvalde rekneskapsområde er det gjennomført stikkprøver og kontrollar. Kontrollutvalet handsama interimrapportering for 2019 i sak 38/19 i møtet 13.12.2019.

Revisjonsmeldinga inneheldt konklusjon med atterhald knytt til bankkontoar utanfor kommunerekneskapen. Dette er kommentert nærare i revisjonsrapporten. Revisjonsrapport nr. 18 gir ei oppsummering av tilhøve som revisjonen har avdekka som ikkje er å sjå på som vesentlege for rekneskapen som heilskap, men som er kommentert for å gi utfyllande informasjon om resultatet av revisjonsgjennomgangen.

I revisjonsrapport nr. 18 for Osterøy kommune 2019 er det mellom anna peika på følgjande moment:

- Interimsrevisjon gjennom året
- Likvidar utanfor rekneskapen
 - Framleis minimum kr 300 000 utanfor rekneskapen
- Avstemming bank og kasseteljing
- Avstemming lønsområdet
 - Viktig at det kjem på plass rutiner som sikrar løpande dokumenterte avstemmingar gjennom året
- Økonomisk sosialhjelp
 - Avstemmingsrutine må innførast for å sikre fullstendig og korrekt rapportering
- Fordringar
 - Rår til at kommunen går igjennom, avstemmer og rydder fordringskontoane i god tid før årsslutt 2020
- Varige driftsmidlar, anleggsregister og skilet drift/investering
 - Avvik mellom anleggsregister og balanse
 - Vurdere behov for nedskrivning
 - Dokumentasjon av praksis i høve til skiljet mellom vedlikehald og påkostning
- Kompensasjon av meirverdiavgift
- Ressurskrevjande brukarar
 - Løpande oppdatering av enkeltvedtak
- Rekneskapsoppstillingar
 - Rår til at ein nyttar obligatoriske skjema i arbeid med budsjett, budsjettendring, økonomirapportering gjennom året og rekneskapsavlegging
- Noteopplysningar
 - Varige driftsmidlar – oppdatering av note 12
 - Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar – oppdatering av note 21
- Avlegging av årsrekneskap
 - Rekneskapen er i år som i fjor seint avlagt og generelt nok mangelfullt dokumentert og avstemt.

Oppfølging

Kontrollutvalet merker seg at fleire av dei kommenterte forholda er merknader som har vore gitt i tidlegare rapportar og kommentert etter interimsrevisjon. Det er viktig for kommunen sin internkontroll og økonomirapportering at dei omtala punkta blir utbetra.

Kontrollutvalet forventer at det vert teke tak i dette i 2020, og vil følgje desse tett opp. Kontrollutvalet merker seg vidare at rekneskapen og årsmeldinga har vore levert lenge etter fristane 15. februar og 31. mars, og ber om at ein vurderer aktuelle tiltak

for å sikre ferdigstilling av disse innan dei lovpålagte fristane. Kontrollutvalet vil særleg trekke fram revisjonen sin kommentar i revisjonsrapport nr. 18:

“Vi rår til at ein ser på rutinane for neste års rekneskapsavslutning, slik at rekneskapan blir avlagt innan fristen og at den då er fullstendig med omsyn til innhald og dokumentasjon. For at det skal vere realistisk å få til dette bør ein sikre at rutinar med jamleg avstemming gjennom året kjem på plass.»

Kontrollutvalet viser elles til det som går fram av revisjonsmeldinga og revisjonsrapport nr. 18, og vil i løpet av 2020 følgje opp revisor sine kommentarar.

Utover dette og det som går fram av revisjonsmelding til rekneskapan og revisjonsrapport nr. 18 datert 15.06.2020, har kontrollutvalet ingen merknader til årsmeldinga og årsrekneskapan for Osterøy kommune for 2019.

41/20 Orientering om oppfølging av Robek-innmelding

Saksopplysingar:

Osterøy kommune er innmeldt i Robek med verknad frå 9. mars 2020, jf. vedtak om innmelding i brev frå Fylkesmannen (18.03.2020). Osterøy heradsstyre må vedta ein tiltaksplan som skal sikre at økonomien kjem i balanse og at alt meirforbruk vert indekka.

Rådmann Ingvild Hjelmtveit orientere nærare om innmeldinga i Robek i møtet 4. mai og 8. juni, og vil i møtet orientere nærare om arbeidet med tiltaksplanen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Rådmann Ingvild Hjelmtveit orienterte om oppfølginga av tiltaksplanen som skulle ha vore levert før sommaren. Kommunen har hatt løpande dialog med Fylkesmannen og jobber med budsjettet for 2021, og jobber med å finne gode tiltak som vil gje betre økonomiske effekter.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

42/20 Orientering om forenkla etterlevingskontroll

Saksopplysingar:

Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga er eit av dei nye lovkrava i kommunelova, jf. § 24-9.

Nordhordland Revisjon IKS vil i saka orientere nærare om kontrollen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Revisor Ragnhild K. Høyland orienterte om lovkrava og innhaldet i ei forenkla etterlevingskontroll, og orienterte mellom anna om;

- Forenkla etterlevingskontroll er ei lovpålagt oppgåve etter koml. § 24-9
- Det er utarbeida ei nasjonal rettleiar for forenkla etterlevingskontroll RSK 301
- Kontrollutvalet vil få ein kort rapport saman med ein revisoruttale
- Tema for 2019 er offentlege anskaffingar med beløpsintervall mellom 100 000 – 1 300 000 eks mva
- Årets tema er felles for alle eigarkommunane og er basert på tidlegare gjennomførte risikovurderingar
- Revisjonen gjennomgår tilsendt informasjon frå kommunen, samt rekneskapen
- Rapporteringa for årets forenkla etterlevingskontroll har vore utsett, og kontrollutvalet vil få presentert rapporten på neste møte i kontrollutvalet
- Rapportering for økonomiåret 2020 vert presentert for kontrollutvalet i løpet av første halvår i 2021.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

43/20 ROV - Risikodrøfting og innspel til vesentleganalyse

Saksvedlegg:

Refleksjonsnotat med vurderingsskjema, NHR/NUI

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet skal seinast innan utgangen av året utarbeide ein plan som viser på kva områder det skal gjennomførast forvaltningsrevisjoner. Planen skal baserast på

ein risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si verksemd, samt kommunen sine eigarskap, jf. kommunelova §§ 23-3 og 23-4 om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Føremålet med risiko- og vesentlegvurdering er å identifisere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon og for eigarskapskontroll.

I møtet vil ein legge opp til gjennomgang og drøfting av risiko og innspel til vesentleganalysen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Grunna forfall til møtet, vert drøftingssaka utsett til neste møte i kontrollutvalet. Forvaltningsrevisior og kontrollutvalssekretær orienterte kort om drøftingsøvinga som ein vil ha på neste kontrollutvalsmøte, samt i leiargruppa i rådmannen og i formannskapet.

Samrøystes vedtak:

Saka vert utsett til neste møte.

44/20 Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vert oppmoda til å følgje med på aktiviteten til dei politiske utvala i kommunen.

Innkallingar og møteprotokollar frå politiske utval kan ein finne her:

<http://innsyn.sing.no/osteroy/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet hadde ingen merknader til møteprotokollar frå politiske utval.

45/20 Eventuelt

Behandling i møte:

Ingen saker under eventuelt.

Samrøystes vedtak:

Ingen saker under eventuelt.

Neste møte: 13. oktober 2020.

Osterøy, 31.08.2020

Margrethe Riple Ådland
Nestleiar i kontrollutvalet

Tonje Husum Aarland
Kontrollutvalssekretær